

ЕМИЛИО САЛГАРИ ЗАМЪКЪТ НА ДУХОВЕТЕ

Превод от английски: Т. Бъчваров, Г. Жеков, И. Георгиев, 1992

chitanka.info

Приятелят ми Ивон, един твърдоглав бретонец, който бе спечелил известно състояние от лова на моруни в моретата на Нова земя, като узнал, че корабът ни е пристигнал в Брест и че трябва да остане тук няколко седмици за спешен ремонт, ми изпрати следното кратко съобщение:

„Ела на лов в замъка ми в Бази. Необходимо е да те видя.“

Тази покана ме порази. Я гледай! Ивон притежава замък! Колко ли пари е спечелил този морски вълк, за да си купи такова нещца?

Тъй като трябваше да замина едва след няколко месеца, реших да се отзова незабавно на поканата на моя щастлив другар, когото не бях виждал повече от две години. При това имах желанието да премина тъмните гори на Бретония.

След като узнах, че въпросният замък се намира около градчето Понлижан, наех място в една от онези стари и разнебитени пощенски коли, останали от времето на Лудвиг XV. Тези коли продължават невъзмутимо службата си, глухи за оплакванията на бедните пътници, които пристигат на местоназначението си в окаяно състояние.

Свикнал с люлеенето и клатушкането на корабите, пристигнах в Понлижан доста раздрусан, но не чак толкова, колкото очаквах. Дори апетитът ми бе много засилен и аз с нетърпение очаквах момента да се намеря в трапезарията на замъка пред печени яребици и хубаво вино.

Попитах веднага един рибар за замъка Бази. Бретонецът ме погледна малко учудено, като отметна назад с ръка дългите си жилави коси, прилични на лъвска грива, после отговори:

— Ей там, на половин миля надолу. Ще го видите лесно, понеже се издига над морето.

— Половин миля! Това ще засили ужасно апетита ми. Ще трябва да изям и собственика му — казах аз.

— Чудя се на апетита ви — забеляза рибарят. — Аз пък там бих го изгубил съвсем.

— Защо? — попитах аз, учуден от този отговор.

— Не знам дали черната дама ще ви позволи да ядете с охота яребиците на господин Ивон.

Като каза това, рибарят ми обърна гръб и си тръгна бързо, сякаш искаше да избегне по-нататъшни обяснения.

Останах малко замислен, следейки с поглед този човек, който сякаш избяга, за да не каже нищо повече. После, усещайки, че гладът ми се засилва до нетърпимост, тръгнах към брега, за да стигна по-скоро в замъка.

Бреговете на Бретония, заливани от силните вълни на Ламанша, са много живописни с дивата си прелест. Скалите се издигат отвесно над морето, като образуват тук-там малки носове и дълбоки заливи, в които вълните се разбиват с оглушителен шум, подобен понякога на изстрели на брегови оръдия.

Изминал бях почти четвърт миля, когато, като заобиколих една огромна скала, издигаща се високо над морето, забелязах най-сетне замъка на стария ми щастлив другар.

Признавам, че той не ми направи много добро впечатление от пръв поглед. Замъкът бе много стар, ако се съди по строежа му, сигурно от времето на норманите. Цял почернял, като че ли огън бе близал масивните му стени, с две кули, едната от които по-висока, а другата полуразрушена.

По размер замъкът не бе много голям и бе кацнал на върха на една скала, издигаща се над морето като орлово гнездо.

Ускорих ход и най-сетне стигнах до него. Веднага бях поразен от зловещия вид на тази постройка и от заобикалящата я местност.

— Какво хубаво гнездо на соколи! — възкликнах аз. — Как моят приятел Ивон е намислил да се свре тук?

В този момент си спомних думите на рибаря:

— Дали това не е любимото място на черната дама?

Както е известно, бретонците, които са крайно суеверни, се страхуват извънредно много от черната дама, макар и сами да не знаят какво представлява тя.

Изглежда обаче наистина е имало една жена, която била убита в не знам кое си време от един жесток притежател на замък. Тя обичала да се явява от време на време пред лодките на рибарите и по крайбрежните скали. Чух да разправя веднъж това един старец от областта, който се бе качил на кораба ми.

Тъй като никога не съм вярвал в провиденията, нито в белите или в черните дами, влязох решително в главния вход на малкия замък и

дръпнах звънеца, окачен на вратата.

Почти веднага видях да излиза от една стая на долния етаж мъж на около петдесет години, с четвъртити рамене, мускулести ръце и хубава едра глава, истинска корава бретонска глава.

Това бе приятелят ми Ивон.

Прегърнахме се сърдечно и аз поисках веднага да пийна малко ябълково вино и да хапна нещо.

— Драги мой, умирам от глад — казах му аз. — Вярвам, че ще ме извиниш, задето най-напред искам от теб ядене.

— Няма да си моряк, ако ти липсва апетит — отговори със смях бретонецът. — Ела и ще разговаряме, докато ядем.

Той ме отведе в един голям салон, чиито стени бяха покрити с резбовано дърво и покрай които можеха да седнат най-малко тридесет души.

Имаше столове с високи облегалки, украсени с герб, запазил донякъде позлатата си, огромни бюфети и маси.

Всичко бе старо, изоставено, дори и въздухът миришеше на мухъл.

— Хубаво е казах аз, след като хвърлих поглед наоколо. — Но все пак предпочитам каютата на кораба си. Каква е тази странна мисъл да се завреш в подобна развалина, драги ми Ивон?

— Да ядем първо — отговори бретонецът.

Погледнах го и останах изненадан от загрижения израз на лицето му, обаче не казах нищо.

Той отвори един бюфет и извади печени яребици и една чудесна водна патица, после хляб и едно стъкло ябълково вино.

— Приятелю — казах аз, виждайки, че подрежда масата, — нямаш ли някой да ти помага?

— Не, сега нямам никого. Всички си отидоха.

— Омръзна ли им? — попитах засмяно.

— Не, но... Жана не обича този замък. И брат й я последва. От три седмици съм сам.

Въздъхна и поклати глава, без да каже нищо.

Помогнах да наредим масата, запалихме две свещи, понеже слънцето вече залязваше, и седнахме да ядем. Владетелят на замъка едва се докосна до храната, но изпразни много чаши вино. От своя страна, аз си хапнах и пийнах порядъчно.

— Сега можем да говорим — казах аз. — Нека да си запаля лулата.

Тъкмо доближих лулата си до една от свещите и тя, без да влиза отникъде въздух, тъй като вратите бяха затворени, изгасна, сякаш някой се пошегува с мен.

Погледнах Ивон, тъй като помислих, че той е духнал, но го видях на мястото му, бледен като смъртник.

— Дявол да го вземе! — възкликнах аз. — Да не е черната дама?

При тези думи, произнесени от мен с шеговит глас, бретонецът скочи на крака, гледайки ме с широко отворени очи.

— Черната дама ли? — възкликна той. — Кой ти каза? Откъде знаеш?

— Значи приказките са верни? — попитах аз, без да му отговоря.

— Защо мислиш избягаха прислужницата ми и нейният брат? Да бъде проклет денят, когато ми дойде глупавата мисъл да стана смешен владетел на замъка.

Запалих лулата си от другата свещ, изпразних една пълна чаша вино и седнах срещу стария рибар на моруни, като му казах през смях:

— Да чуем, драги Ивон! И ти ли вярваш в тази тайнствена дама?

— Трябваше да отстъпя пред очевидността на фактите. Да, в този проклет замък се явява черната дама. Сега всички в Понлижан знаят това и няма да се намери никой, който да поиска да дойде при мен.

— Тогава продай го и се върни в морето.

— Трябва да го отстъпя даром на бухалите и на габианите, понеже няма да мога да го продам в цяла Бретония за десет петака.

— Докато хитрецьът, който ти го е продал, трябва да ти е измъкнал поне две хиляди луидора.

— Повече, разбойникът...

Избухнах в смях, който замръзна на устните ми, понеже чух веднага подобен смях да се разнася в коридора, който се намираще в дъното на стълбата.

— Чу ли? — извика Ивон, като скочи на крака.

Опитах да се пошегувам.

— Ба, това е ехото! Впрочем, ако смее черната дама, нека заповяда, нека влезе и да пие с нас това отлично ябълково вино.

Млъкнах внезапно, загледан със страх към вратата. Не се лъжех, не беше илюзия, нито халюцинации. Масивната дъбова врата бавно се

бе отворила, скърцайки глухо с ръждясалите си резета.

— Да не би да е станало земетресение в този момент? — рекох аз.

Казаното бе глупост, понеже бе недопустимо едно земетресение да разтърси скалата заедно със замъка, за да ми достави удоволствие и да оправдае думите ми.

Погледнах Ивон. Челото му бе намръщено, а очите — помътнели.

— За какво мислиш? — попитах го аз, за да променя разговора.

— Шегувай се, ако смееш — отговори той. — Ти не вярваше в черната дама и тя ти даде доказателство за присъствието си в този проклет замък.

Вместо да отговоря, взех свещта, отворих вратата, която сама се бе откряла, и тръгнах по тъмния коридор. Като не видях нищо, върнах се при масата и седнах, като казах:

— Не, не вярвам. Аз не съм бретонец, за да бъда суеверен.

— И все пак ти казвам, че от две седмици се явява в картинната галерия и ме следва до вратата на спалнята ми.

— Хм! — измърморих аз, опитвайки се да се засмея. — Каква е?

— Висока, стройна, облечена цялата в черно, с едно дълго було, което пада до земята.

— Млада ли е?

— Не можах никога да я видя в лицето, понеже булото ѝ е много плътно.

— Говорила ли ти е?

— Чух само една нощ зловец плач зад вратата на спалнята ми.

— Каква странна прищявка е накарала тази жена да идва тук да смущава съня ти?

— Каква ли? Говорят, че била убита в този замък — отговори Ивон. — Това потвърди братът на Жана.

— Тогава ще ми обясниш коя е била тази черна дама.

— Изглежда това е една много стара история — каза рибарят на моруни. — Говори се, че преди много години един нормандски пират отвякъл от английските брегове някаква красива девойка, дъщеря на пер и годеница на шотландски рицар.

Морският разбойник притежавал този замък и въпреки плачовете и протестите на хубавата англичанка, я довел тук и я принудил да

стане негова жена.

— Дотук не намирам нищо необикновено — казах аз. — По ония времена често са ставали такива работи.

— Чакай малко. Говори се, че като съпруга тя съвсем не била щастлива и плачела непрестанно, понеже не можела да забрави годеника си. И още, че коварният нормандец, който бил извънредно ревнив, я измъчвал непрестанно, като я наказвал жестоко.

Една вечер — според старите летописи на областта — една лодка, която изглежда е идвала откъм английските брегове, се приближила към замъка. Непознат мъж с шотландско облекло направил знаци на жената на нормандеца, която се намирала на терасата.

За нещастие един часовой я видял и уведомил нормандеца. А тоя, без да иска да чуе плачовете и клетвите на нещастната жена, я зазидал в същата кула, откъдето тя отговаряла на знаците на хората от лодката.

Разправя се още, че този варварин, мъжът й, спал пет ноци до тъмницата, само за да се наслаждава на сърцераздирателните викове на жертвата си, която умираше бавно от глад и жажда.

— Този нормандец е бил голям злодей — казах аз. — И от онова време ли призракът на злочестата англичанка се появява в галериите на твоя замък?

— Да, поне така ми разправи братът на Жана — отговори Ивон с развълнуван глас.

Няколко минути мълчахме и се заслушвахме.

Може би поради внушение или от друго, признавам, че и на мен ми се струваше, че чувам злокобните стенания на нещастната англичанка.

— Кога се явява? — попитах изведнъж.

— Между десет и единадесет вечерта. Говори се, че умряла по това време.

Погледнах часовника.

— Да се не види макар! — възкликнах аз. — Сега е времето да отидем да я срещнем и да й говорим.

— Ще имаш ли тази смелост?

— Защо не? Да вървим, Ивон. Но съм сигурен, че няма да видим нищо.

Взех една свещ, извадих от пояса си каталонския нож от истинска толедска стомана. Ивон взе другия свещник, снабди се с един шиш и влязохме в тъмния коридор, който водеше към горния етаж на замъка.

Отначало не забелязах нищо и стигнахме успешно до основата на една стълба, чиито стъпала, непроверявани бог знае от колко години, заплашваха да се срутят под тежестта ни.

Когато стигнахме до площадката на горния етаж, една въздушна струя замалко не угаси свещите ни.

— Откъде идва това течение? — попитах Ивон, който изглеждаше изненадан.

— От вратата на кулата, която се намира в дъното на този коридор, струва ми се — отговори нещастният собственик на замъка. — Чудно нещо. Днес сутринта затворих вратата с голям катинар.

— Да отидем да видим.

Коридорът, или по-право галерията, вървеше по цялата дължина на замъка. Беше с големи прозорци, които сигурно гледаха към морето, и с много стари картини по стените, толкова избледнели, че не можеше да се различи какво е било рисувано по тях.

Като пазехме с ръце свещите да не изгаснат, стигнахме почти до края на коридора и забелязахме, че вратата, за която Ивон ми каза, че води към западната кула, е наистина отворена. Студен въздух влизаше заедно с воя на вълните, блъскащи се бясно в основата на скалите под замъка. Отворих докрай вратата и видях една кръгла стая, по чиито стени бяха окачени вериги с халки, разядени от ръжда. Стъклата на прозорците липсваха.

Няколко бухала, уплашени от ненадейната светлина на двете свещи, излетяха със зловещи крясъци.

— Сигурен ли си, че тази сутрин си затворил вратата? — попитах Ивон.

— Паметта ми още е добра — отговори ми рибарят.

— Кой може да я е отворил? — попитах аз. — Живее ли някой в околностите на замъка?

— На разстояние от половин миля няма жива душа.

Заклучих вратата с катинар и се върнахме, за да отидем в стаята, където спеше приятелят ми.

Изкачихме се по една малка стълба и се спряхме пред вратата. Вече се готвех да я отворя, когато видях Ивон да отстъпва бавно назад, като същевременно нададе сподавен вик.

— Виждаш ли черната дама?

Обърнах се бързо и сграбчих дръжката на каталонския си нож. Аз също не можах да се сдържа да не извикам, но не знам дали от изненада, или от ужас.

В дъното на коридора към вратата на кулата, която бях заключил, видях в полумрака една женска фигура, загърната цялата в широко черно було. Фигурата се плъзна безшумно покрай лявата стена и тръгна бавно към нас.

Ако на вечеря бях пил бургундско вино или бордо, щях да помисля, че то ме е хванало. Но обикновеното, макар и ароматично ябълково вино не можеше да помъти мозъка ми. Без да се лъжа, черната дама бе наистина пред нас. Тя се спря в средата на коридора и ни загледа изпод тъмното було.

Не мога да опиша какво изпитах в този момент!

Спомням си само, че по челото ми изби студена пот, а свещта се люлееше в ръката ми.

Що се отнася до Ивон, той изглеждаше буквално поразен от страх и се бе подпрял на стената, за да не падне.

Известно време останах така, без да мога да произнеса нито дума. После самообладанието ми се върна и направих няколко крачки напред, като размахвах заплашително каталонския си нож, и извиках:

— Коя сте вие и какво искате? Говорете или ще ви убия.

Отговори ми плачливо охкане, после черната дама отстъпи бързо назад и ми се стори, че изчезна в коридора.

— Ивон казах аз, когато вече не виждах черната дама. — Това не беше ли сън?

— Не — отговори ми рибарят, който се съвземаше малко по малко, защото иначе не беше страхлив. — Това наистина бе черната дама.

— Имаш ли някое огнестрелно оръжие?

— Да, имам две ловджийски пушки, окачени на стената на трапезарията. Какво мислиш да правиш? Да убиеш един призрак?

— Утре ще се възползувам от твоите оръжия.

Останахме известно време в коридора, очаквайки отново появяването на черната дама. Но тъй като не я видяхме вече, влязохме в спалнята — огромна стая с готически прозорци, със стари и масивни мебели и едно легло, което можеше да побере шест души.

След като се уверих, че няма никакъв таен проход за стаята, легнахме си облечени и не загасихме свещите. Нощта мина, без да се случи каквото и да било особено. Не чухме повече нито да се хлопа на вратата, нито да се охка зад нея.

Сутринта поспахме няколко часа и когато към десет часа излязохме от стаята, за да отидем да си приготвим закуска, за свое голямо учудване намерихме вратата на кулата пак отворена.

Аз обаче я бях заключил здраво с катинар. Скрих от Ивон опасенията си и през деня не говорихме нищо за призрака. Ударихме на брега няколко яребици за вечеря. Прекарахме отлично вечерта, без да гаснат свещите и да се отваря вратата на коридора, и към десет часа се качихме в коридора на картинната галерия, за да чакаме появяването на черната дама.

Бях се въоръжил с двуцевна пушка, напълнена със сачми. Ивон пък, който не вярваше в ефективността на огнестрелните оръжия срещу духове, бе взел своята сабя. От половин час вече стояхме пред вратата на една стая, когато чухме леко скърцане и видяхме черната дама да излиза от стената.

Оставихме я да направи няколко стъпки, като държах пушката скрита зад гърба си. После я вдигнах бързо и стрелях два пъти.

Веднага се разнесе остър вик и черната дама се строполи на земята като обикновен човек.

И двамата бяхме толкова изненадани, че не помръднахме. Болезнените охкания на дамата ни извадиха от вцепенението.

Напълних отново за всеки случай пушката и се приближих до дамата, която се търкаляше на пода.

— Вдигнете си булото! — извиках аз.

— Не ме убивайте! — отговори ми мъжки глас.

Ненадейно Ивон гневно извика:

— Проклетнико! Хванах ли те!

Той се хвърли върху мнимата черна дама, дръпна булото и и под него се откри едно мъжко лице, при това с две руси мустачета.

— Господарю, не ме убивайте! — извика нещастният призрак, виждайки, че Ивон насочва към него сабята си, сякаш се кани да го промуши.

Задържах навреме ръката на приятеля си, за да не довърши този клетник, който вече имаше в тялото си доста сачми от моите два изстрела.

— Остави го, Ивон — казах му аз. — Да го сложим на леглото. Може би го раних тежко.

Тези думи подеждуваха успокоително.

Вдигнахме мъжа-призрак за краката и ръцете и го отнесохме в спалнята, като съблякохме женските дрехи, които носеше.

В гърдите на „призрака“ се бяха забили седем или осем сачми, които бяха причинили малки рани, по-болезнени отколкото опасни, тъй като бях стрелял от повече от трийсет крачки разстояние. Едва тогава узнах, че този мошеник, който се бе забавлявал да плаши приятеля ми, е братът на прислужницата му, драгата Жана, която бе избягала преди няколко дни.

Ще-не ще, безделникът разправи, че бил нает срещу заплащане от бившия продавач на замъка, за да плаши Ивон и го принуди да продаде старата сграда на безценица. Както изглежда, без добрата ми идея оня щеше да успее да го направи.

На следната сутрин обадохме за подлия заговор на префекта на Понлижан. И понеже бившият притежател на замъка бе един долен лихвар, мразен от всички жители на градчето, и доказателствата за виновността му очевидни той бе арестуван.

След петнадесет дни, когато се завърнах в Нант бях уведомен, че прочутата „черна дама“ е осъдена на шест месеца строг тъмничен затвор, а лихварят — на три години.

Освободен от духовете, Ивон не напусна замъка. И досега ме чака винаги, за да бием яребици по бретонските крайбрежия.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.